

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

Percepcija rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Zrenjanina* od strane građana Zrenjanina

Izveštaj pripremio: Centar za slobodne izbore i demokratiju, Beograd

Maj 2017. godine

Sadržaj:

1. Uvodne napomene.....	3
2. Metodološke napomene	4
3. SAMOPROCENA ŽIVOTNOG STANDARDA GRAĐANA ZRENJANINA.....	6
4. PREPOZNATLJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA ZRENJANINA	7
5. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA GRADA ZRENJANINA.....	11
6. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODnim POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE.....	13
6.1. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNika I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA.....	15

1. Uvodne napomene

Istraživanje javnog mnenja o percepciji rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Zrenjanina* od strane samih građana koji žive u ovom gradu sprovedeno je u okviru projekta „Jačanje odgovornosti izabralih predstavnika građana u Srbiji (Ljudi na prvom mestu)“. Projekat je započet u aprilu 2015. godine uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Jedan od ciljeva projekta jeste i osnaživanje veze između građana i njihovih izabralih predstavnika kroz organizaciju različitih javnih događaja, radionice sa narodnim poslanicima i predstavnicima udruženja građana, radionice sa lokalnim odbornicima, ali i kroz otvaranje 12 poslaničkih kancelarija širom Srbije. Kancelarije su otvorene u sledećim opštinama/gradovima: Užice, Stara Pazova, Savski venac, Valjevo, Zrenjanin, Kragujevac, Vrbas, Svilajnac, Trstenik, Bujanovac, Rakovica i Šabac.

Ciljevi ovog istraživanja su:

- utvrđivanje u kojoj meri su građani upoznati sa postojanjem i radom Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Zrenjanina;
- utvrđivanje razloga zašto neki građani nisu čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Zrenjanina;
- merenje percepcije odnosa i komunikacije između građana i izabralih predstavnika (poslanika, lokalnih odbornika);
- utvrđivanje načina na koji se može poboljšati rad Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Zrenjanina i komunikacija između građana i izabralih predstavnika.

2. Metodološke napomene

Istraživanje realizovali	Centar za slobodne izbore i demokratiju uz podršku USAID-a
Terenski rad	Istraživanje realizovano u periodu između 13. i 23. maja 2017. godine
Tip i veličina uzorka	Slučajni, reprezentativni uzorak od 300 punoletnih građana grada Zrenjanina
Okvir uzorka	Teritorija biračkog mesta kao najpouzdanija registarska jedinica
Odabir domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – u okviru biračkog mesta, svaka druga kućna adresa od početne tačke
Odabir ispitanika u okviru domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – izbor ispitanika metodom prvog rođendana u odnosu na dan anketiranja
Istraživačka tehnika	Licem u lice u okviru domaćinstva
Istraživački instrument	Upitnik

Istraživanje javnog mnjenja, koje su realizovali CeSID i USAID, sprovedeno je u periodu između 13. i 23. maja 2017. godine na teritoriji grada Zrenjanina. Istraživanje je sprovedeno na reprezentativnom uzorku od 300 punoletnih građana.

Kao istraživački instrument je korišćen upitnik.

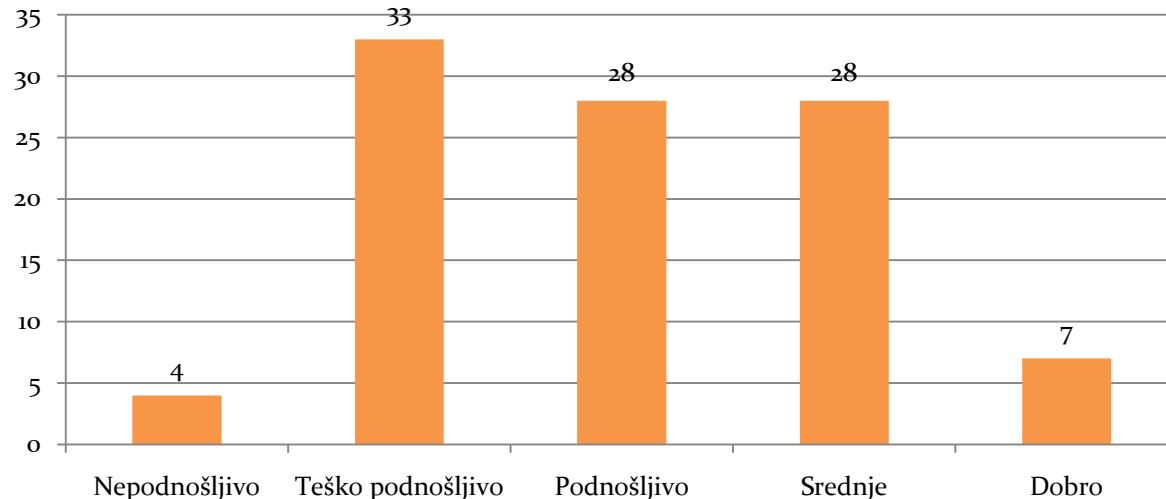
Intervjuisanje građana je sprovedeno tehnikom „licem u lice“, direktnim kontaktom sa ispitanikom. Prilikom obuke anketara, instruktori su insistirali na sprovođenju i poštovanju dva veoma važna pravila koja, osim samog uzorka, značajno utiču na reprezentativnost istraživanja – poštovanje koraka i pravilo prvog rođendana.

Poštovanjem koraka se obezbeđuje da anketar sveobuhvatno pokrije kompletan istraživački punkt, dok se pravilom prvog rođendana isključuje mogućnost da na upitnik odgovaraju samo oni građani koji prvi otvore vrata domaćinstva anketaru.

Od anketara se zahtevalo da u domaćinstvu anketira osobu stariju od 18 godina kojoj je prvoj rođendan u odnosu na dan posete. Tako je obezbeđena polna, obrazovna i starosna reprezentativnost ispitanika.

3. SAMOPROCENA ŽIVOTNOG STANDARDA GRAĐANA ZRENJANINA

Grafikon 1. Kako živite Vi i Vaša porodica?, u %

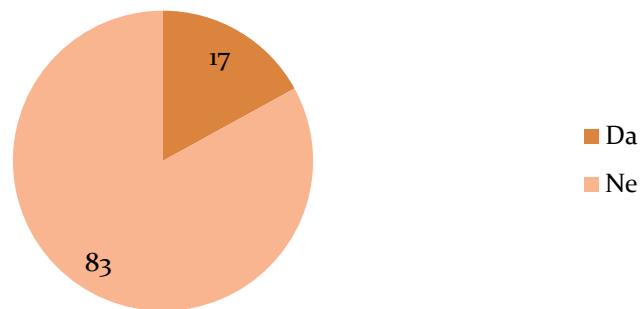

Svaki treći građanin Zrenjanina (33%) smatra da živi nepodnošljivo, dok zbirno posmatrano 56% ispitaih građana kaže da živi podnošljivo ili srednje (po 28%). Dobor živi 7% ispitanih, a nepodnošljivo 4%.

Da žive nepodnošljivo ili teško podnošljivo više smatra starijih nego mlađih ispitanih.

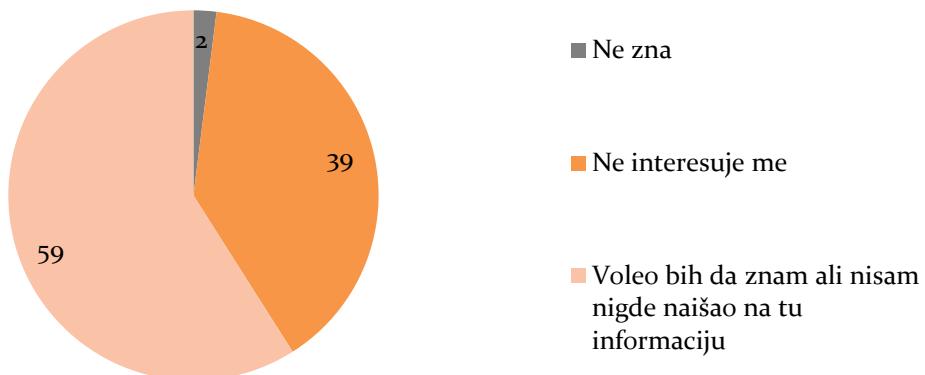
4. PREPOZNATLJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA ZRENJANINA

Grafikon 2. Da li zнате да на Vašoj opštini postoji Kancelarija za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

17% Zrenjaninaca čulo je za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima. Više muških ispitanika je čulo za Kancelariju. Takođe, za Kancelariju zna najviše najstarijih ispitanika (preko 50 i preko 60 godina).

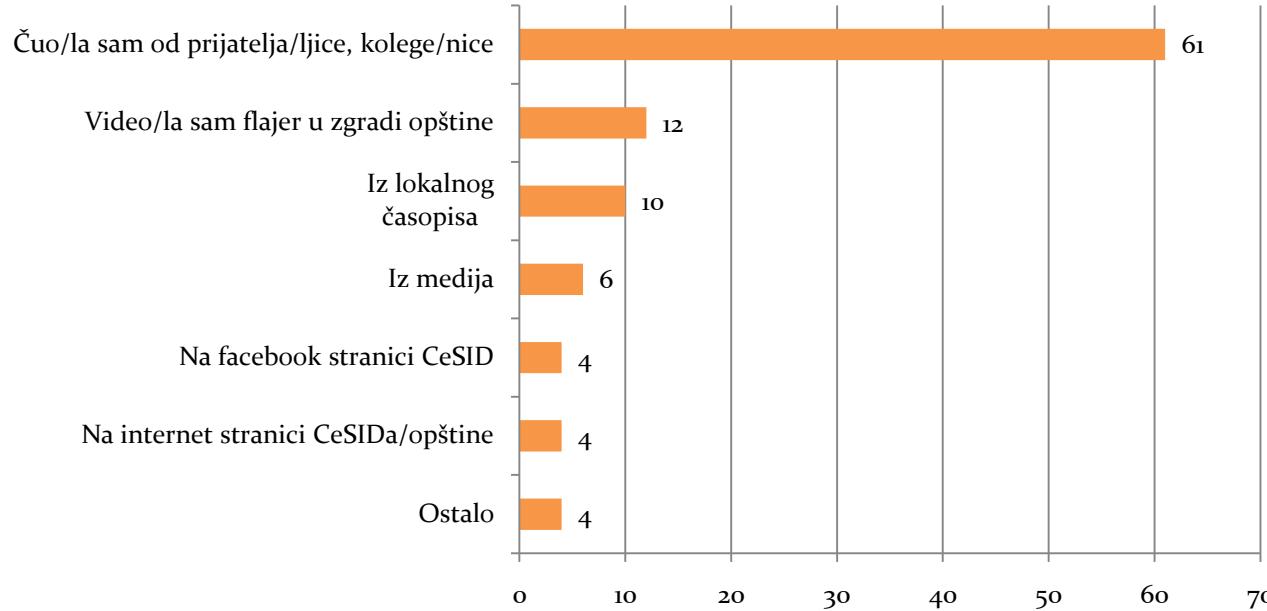
Grafikon 3. Ukoliko niste čuli za Kancelariju, šta je po Vašem mišljenju, razlog zbog čega niste upoznati sa postojanjem ove institucije u Vašoj opštini?, u %

Među ispitanicima koji nisu čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, kao razlog zbog čega nisu čuli za postojanje Kancelarije, prevlađuje stav da bi građani voleli da znaju da Kancelarija postoji ali da nisu nigde naišli na tu informaciju (59%). Takođe, 39% ispitanih građana kaže da ih to i ne interesuje.

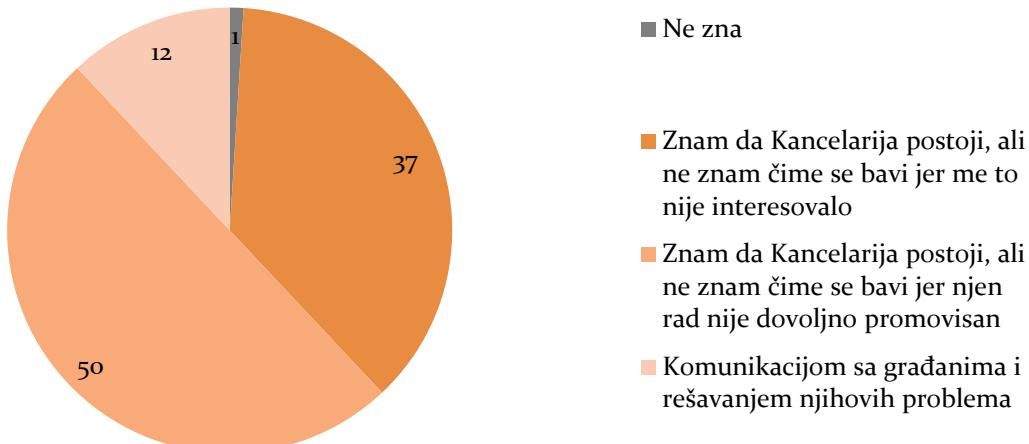
GRAĐANI KOJI SU ČULI ZA KANCELARIJU ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 4. Molimo Vas da nam kažete kako ste čuli za Kancelariju?, u %

Na grafikonu 4 prikazano je na koji način su građani čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima. Najzastupljeniji odgovor (61%) je da je su čuli od svojih prijatelja i kolega. Flajer u zgradi opštine video je 12% građana, a svaki deseti građanin je za Kancelariju saznao putem lokalnog časopisa. Uz to još 6% čulo je za Kancelariju iz medija, a po 4% ispitanika saznao je za Kancelariju preko Facebook stranica (CeSIDa i opštine).

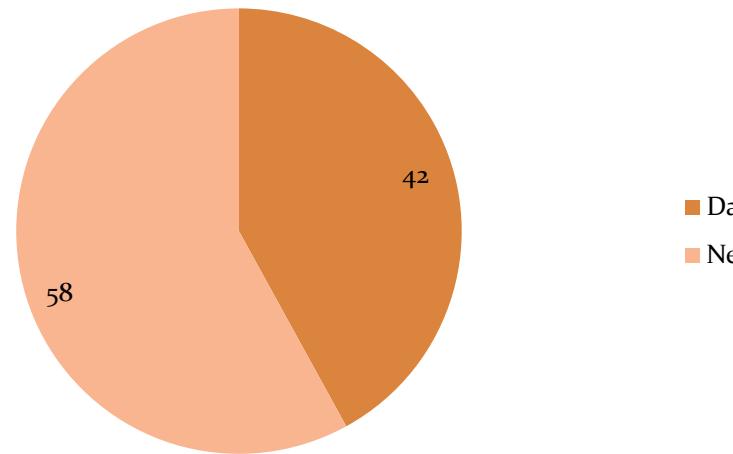
Grafikon 5. Kako vi vidite Kancelariju, šta ona radi i čime se bavi?, u %

Među građanima koji su čuli za postojanje Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, 12% zna da se Kancelarija bavi komunikacijom sa građanima i rešavanjem njihovih problema. Zbirno 87% građana nije sigurno čime se Kancelarija bavi, bilo jer smatraju da njen rad nije dovoljno promovisan (50%) bilo jer ih to nije interesovalo (37).

Duplo više muških građana Zrenjanina znaju čime se Kancelarija bavi.

Grafikon 6. Da li znate da preko Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima možete da se обратите narodnom poslaniku lično?, u %

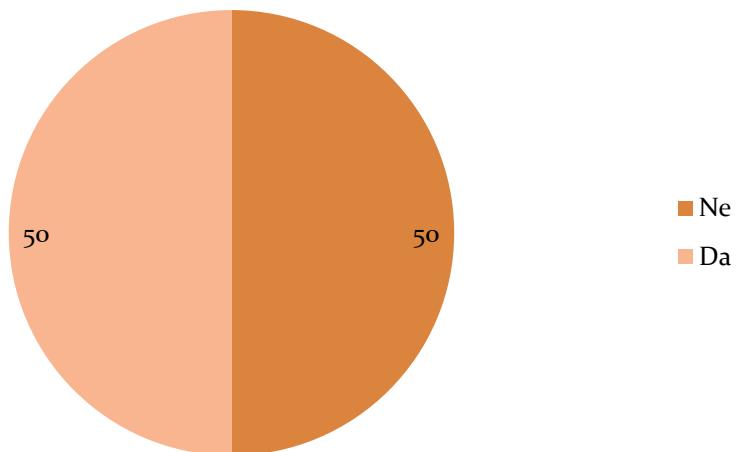
Preko dve petine građana u Zrenjaninu (42%) zna da preko Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima može da se obrati narodnom poslaniku lično.

Kancelariju je posetilo 4% ispitanih građana, i to više puta. Kancelariju su posetili podjednako i muški i ženski ispitanici. Razlike nema ni u pogledu nacionalen propadnosti ispitanika.

5. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA GRADA ZRENJANINA

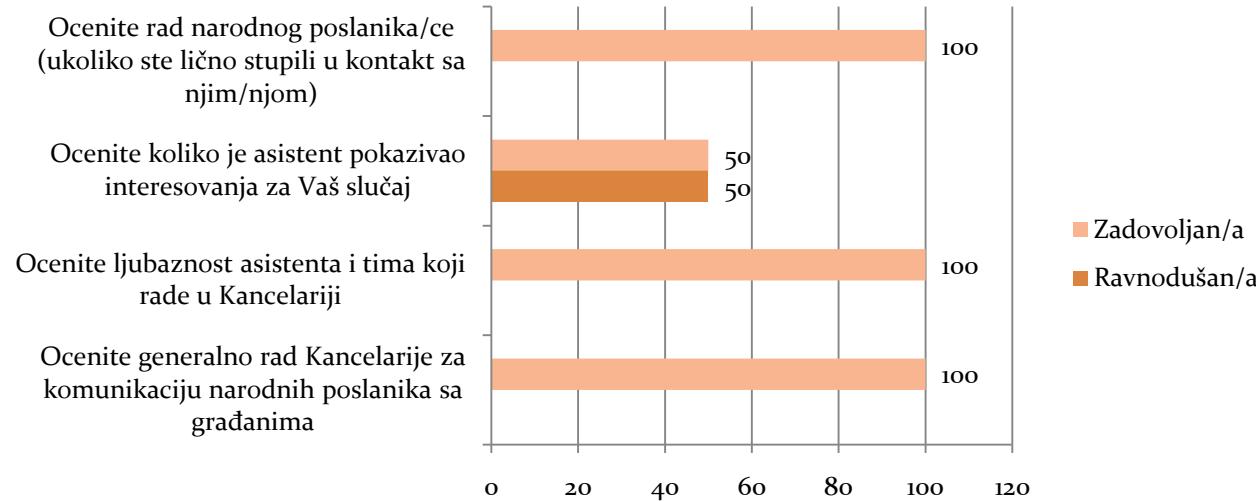
Kada smo građane pitali „Zbog čega ste odlučili da se obratite Kancelariji za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima“ kao najzastupljeniji odgovorjavlja se verovanje da će rešavanje njihovog problema uz pomoć Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima biti lakše i brže (50%), a ima i građana koji su informativno posetili Kancelariju.

Grafikon 7. Prilikom dolaska u Kancelariju, da li ste imali kontakt sa narodnim poslanikom?, u %

Kontakt sa narodnim poslanikom imala je polovina građana koji su posetili Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, ali građani nisu zahtevali da se njihovim problemom bavi narodni poslanik lično.

Grafikon 8. Kako biste ocenili sledeće elemente rada i funkcionisanja Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

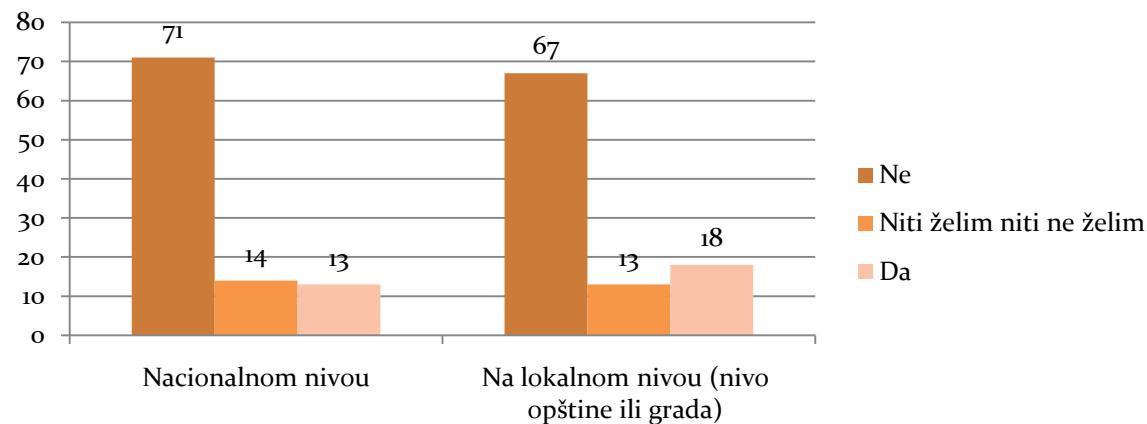

Грађани који су посетили Кancelariju, рад асистента и посланика у њој оценjuju као задовољавајући. Наиме, радом асистента у Кancelariji су задовољни сvi грађани, како ljubazношћу асистента тако и зainteresованошћу за slučaj. Такође, и радом народног посланника задовољни су грађани. Они грађани који нису рекли да су задовољни сврстали су себе у категорију ravnodušnih i то у pogledu zainteresovanosti асистента за slučaj.

Kao poseban елемент којим су задовољни грађани су издвојили "пrijем" i ljubaznost i асистента i послаице, a veća medijska zastupljenost je jedna od препорука коју грађани upućuju Kancelarije.

6. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODNIM POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE

Grafikon 9. Da li želite da utičete na odluke vlasti na..., u %

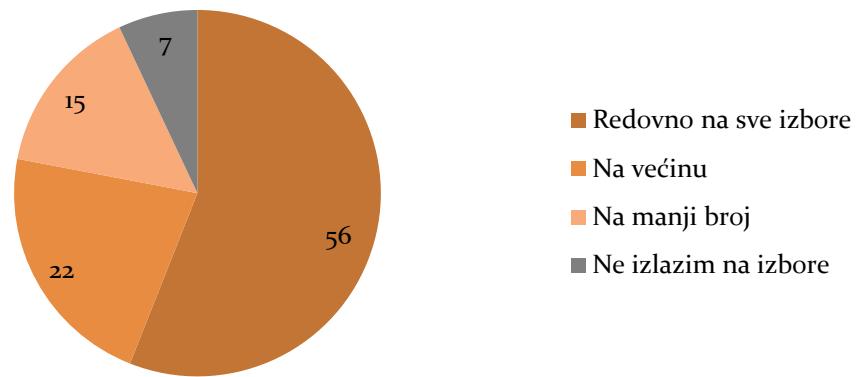
Zrenjaninci nisu preterano zainteresovani za uticanje na odluke vlasti. Naime, samo 13% ispitanika zainteresованo je da utiče na odluke vlasti na nacionalnom nivou, odnosno 18% je zainteresovano kada je reč o lokalnom nivou.

Grafikon 10. Da li ste u poslednjih godinu dana sami preduzeli ili aktivno učestvovali u bilo kakvoj akciji ili inicijativi vezanoj za rešavanje nekog problema u vašoj lokalnoj zajednici?, u %

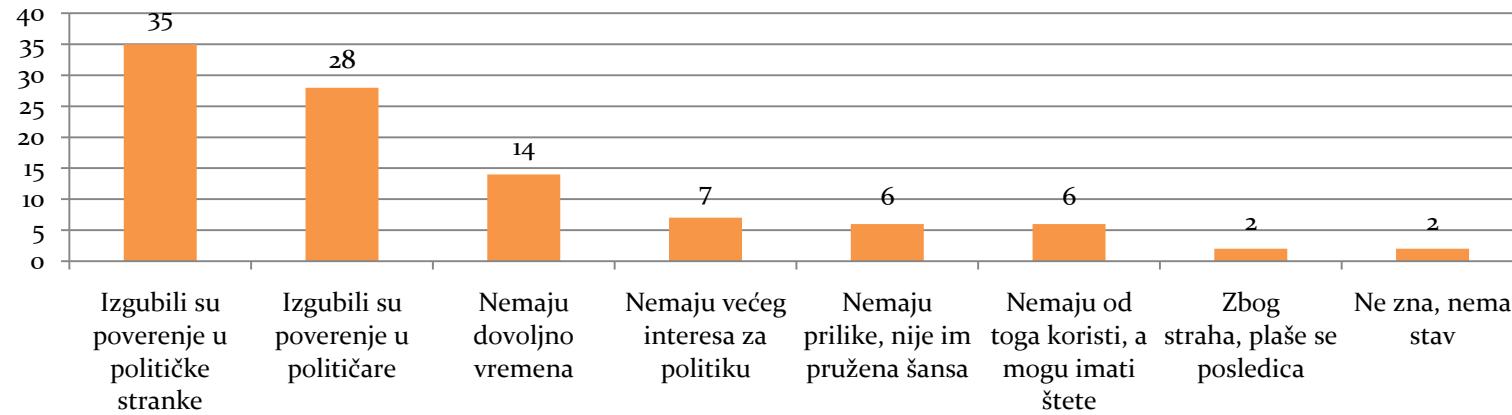

Svaki deseti građanin Zrenjanina je u poslednjih godinu dana učestvovao u nekoj akciji ili inicijativi vezanoj za rešavanje problema na lokalnom nivou.

Grafikon 11. Kada uzmete u obzir sve dosadašnje izbore, počev od onih iz 1990. godine (ili od momenta kada ste u ovom periodu stekli pravo glasa), kako bi ocenili, koliko ste često izlazili na izbore?, u %

Grafikon 12. Šta mislite, zašto se mnogi građani u većoj meri ne angažuju u političkom životu?, u %

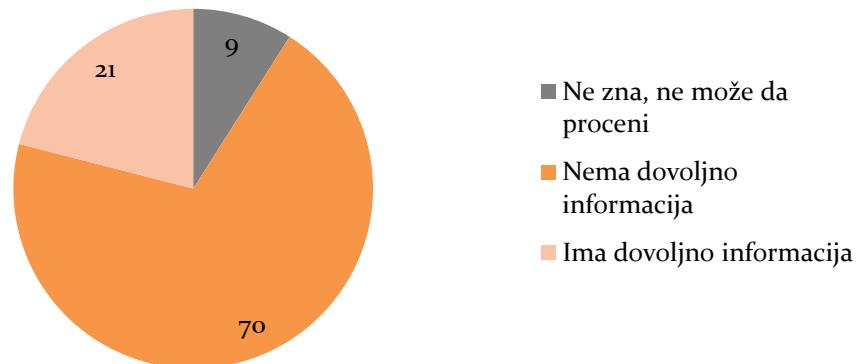

Zrenjaninci redovno izlaze na izbore. Čak 93% građana reklo nam je da manje ili više redovno izlazi na izbore, a od toga 56% redovno izlazi na sve izbore. Na većinu izbora izlazilo je 22%, a na manji broj izbora 15% ispitanika a 7% ne praktikuje ovu vrstu političkog aktivizma.

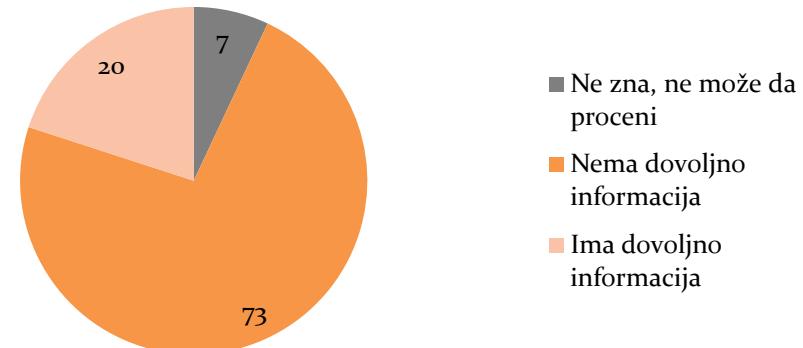
Glavni razlog generalnog političkog neaktivizma građani vide u gubitku poverenja u političke stranke i političare , zbirno čak 63% građana ovo misli.

6.1. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNIKA I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 13. . Generalno posmatrano, da li smatrate da imate dovoljno informacija o radu narodnih poslanika?, u %

Grafikon 14. . Generalno posmatrano, da li smatrate da imate dovoljno informacija o radu lokalnih predstavnika građana?, u %

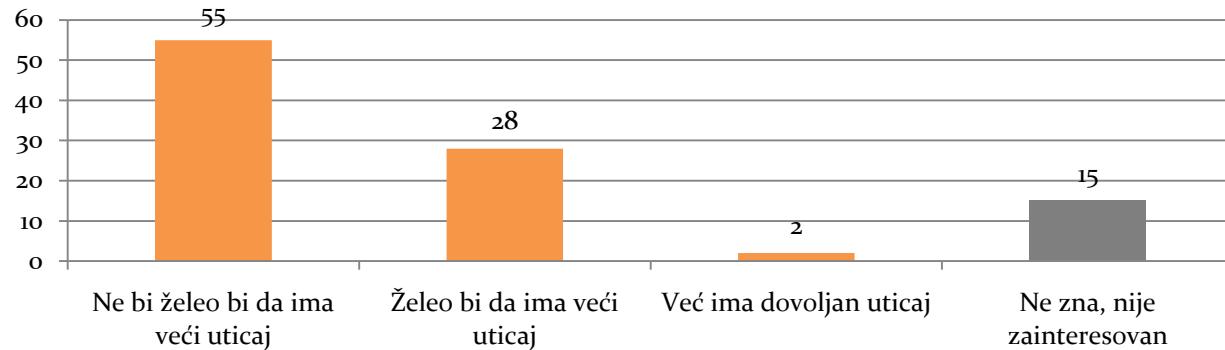

Građani Zrenjanina smatraju da ne poseduju dovoljno informacija o radu narodnih poslanika, ali ni o radu lokalnih predstavnika građana. Svaki peti stanovnik grada Zrenjanina kaže da poseduje dovoljno informacija o radu narodnih poslanika, a isto toliko kaže i za rad lokalnih predstavnika vlasti.

Poverenje u Narodnu skupštinu RS ima 33% Zrenjaninaca. Ocene rada parlementa građani su davali školskim ocenama od 1 do 5, a najčešća ocena je dobar 3 i nju je dalo 32% ispitanika dok je vrlo dobru ili odličnu ocenu dalo zbirno 14% građana.

Kada smo građane zamolili da nam kažu da li znaju nekog narodnog poslanika sa njihove opštine, 38% navodi nekog od poslanika a najzastupljenija imena su: Elvira Kovač, Stanislava Janošević, Mirko Krlić.

Grafikon 15. Da li biste Vi lično želeli da imate veći uticaj na rad predstavnika građana?, u %

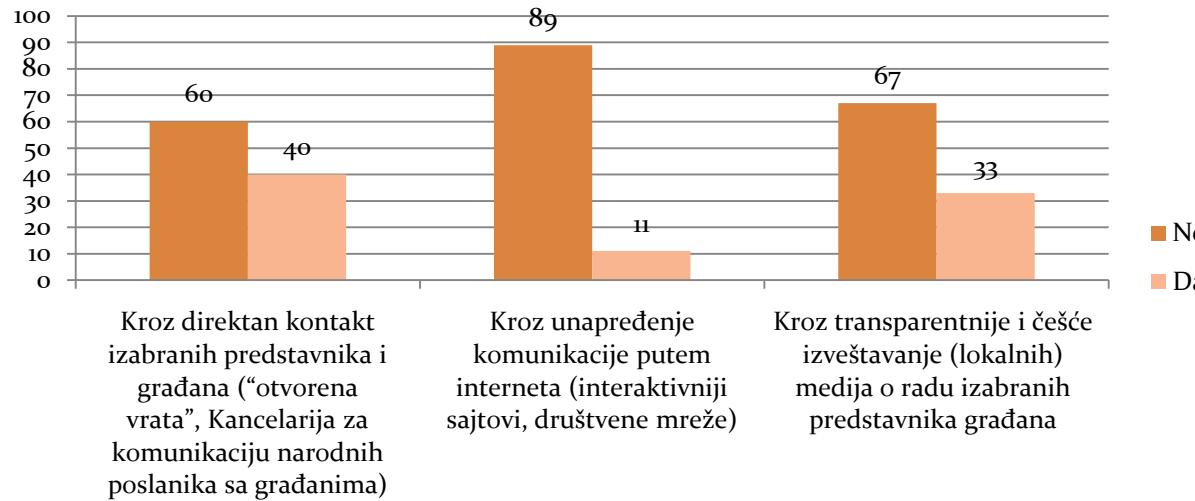
Grafikon 16. Na koji način biste želeli da ostvarite veći uticaj na rad predstavnika građana?

Natpolovična većina građana (55%) ne bi želela da ima veći uticaj na rad predstavnika građana, dok bi 28% ispitanika to želeo.

Na grafikonu 16 prikazani su načini na koje bi građani želeli da ostvare veći uticaj na rad predstavnika građana. Vidimo da građani generalno nisu zainteresovani za ostvarivanje većeg uticaja na predstavnike građana, ali lični i neposredni kontakt sa izabranim predstavnicima (14%) jedan je od načina na koji bi građani želeli da ostvare veći uticaj na rad predstavnika.

Grafikon 17. Gde vidite prostor za poboljšanje komunikacije između građana i njihovih izabralih predstavnika?, u %

Prostor za poboljšanje komunikacije između građana i njihovih izabralih predstavnika građani vide pre svega kroz direktni kontakt izabralih predstavnika i građana (40%), ali i kroz transparentnije i češće izveštavanje medija o radu izabralih predstavnika građana (33%).

Za svagog devetog Zrenjaninca važno je i unapređenje komunikacije putem interneta.

Grafikon 18. Generalno posmatrano, koliko ste zadovoljni radom Vaše lokalne samouprave u celini?, u %

Radom gradske opštine zadovoljno je 28% Zrenjaninaca.

Niti je zadovoljano niti je nezadovoljano još 29% građana, a 42% kaže da je ipak nezadovoljno.